

บทคัดย่อ

โครงการการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในโรงพยาบาลชุมชนแบ่งการประเมินออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมหภาค และระดับปฏิบัติการ ในระดับมหภาคจะประเมินความพร้อมระบบโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์สุขภาพ (Healthcare logistics) ของประเทศ 5 ระบบตามโครงการการพัฒนาาระบบสารสนเทศ และระบบบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ ปีงบประมาณ 2556 ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดย 5 ระบบ โดยศึกษาประกอบกับผลการศึกษาดูงานโรงพยาบาลชุมชนต้นแบบ ณ ประเทศญี่ปุ่น ในระดับปฏิบัติการจะเป็นการอบรมทำความเข้าใจเกี่ยวกับโลจิสติกส์ในโรงพยาบาล 4 ภูมิภาค และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับโรงพยาบาลที่คัดเลือกจาก 4 ภูมิภาค จากนั้นลงพื้นที่สำรวจระบบการจัดการ โลจิสติกส์สุขภาพ (Healthcare Logistics) และเก็บข้อมูลในลักษณะ Exploratory interview แล้วนำผลการสำรวจมาพัฒนาแบบประเมินสุขภาพของระบบโลจิสติกส์ระดับโรงพยาบาลชุมชน จากนั้นที่วิจัยจึงนำผลการสำรวจมาพัฒนาแบบประเมินสุขภาพของระบบโลจิสติกส์ระดับโรงพยาบาลชุมชน เพื่อให้โรงพยาบาลชุมชนสามารถประเมินระดับความพร้อม 7 ด้านของโรงพยาบาลตนเองได้ ผลการศึกษาระบบโลจิสติกส์สุขภาพ ประเทศญี่ปุ่น พบว่ามีหน่วยงานทำหน้าที่เฉพาะ ได้แก่ Medical Information System Development Center (MEDIS-DC) เป็นศูนย์กลางของข้อมูล, MD-Net คือ ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่และใช้รหัส JAN code หรือ GS1 code ในการระบุอัตลักษณ์ของยาในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงทุกหน่วยงานนิยมใช้บาร์โค้ด ซึ่งช่วยให้สามารถบันทึกข้อมูลสินค้าในระบบได้ถูกต้อง รวดเร็ว และแม่นยำ ส่วนประเทศไทยความสามารถของระบบโลจิสติกส์โรงพยาบาลชุมชน ระดับมหภาค มีนโยบายและกลยุทธ์แต่อยู่ระหว่างการดำเนินการทำ TOR ส่วนระดับปฏิบัติการ โรงพยาบาลชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ การจัดการโลจิสติกส์ในโรงพยาบาลโดยเฉพาะ การจัดการระบบสารสนเทศยังใช้กระดาษควบคุมกับระบบคอมพิวเตอร์ ใช้รหัสภายในหน่วยงานตนเอง ยังสื่อสารกันแบบ Manual ทำให้ข้อมูลไม่เชื่อมโยงกันทั้งระบบ การพยากรณ์ความต้องการสินค้าใช้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ ไม่ได้ใช้ข้อมูลจริงในอดีตเป็นหลัก ทำให้สต็อกอาจขาดแคลนหรือเกินจากความจริง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ในโรงพยาบาลชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โรงพยาบาลเองต้องมีความตระหนักถึงปัญหาของระบบโลจิสติกส์และต้องประเมินระบบโลจิสติกส์ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา และกำหนดเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาของระบบโลจิสติกส์โรงพยาบาลชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการการบริการรักษาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น